

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

УДК 336.64:658.152:355.01

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18216557>

**Управління грошовими потоками підприємства для підтримання
фінансової рівноваги в умовах воєнної невизначеності**

Кметь Владислав Олександрович

аспірант,

Харківський національний економічний університет

імені Семена Кузнеця, м. Харків, Україна

<https://orcid.org/0009-0009-9751-9629>

Прийнято: 12.12.2025 | Опубліковано: 29.12.2025

Анотація. Дослідження спрямоване на розробку концептуальної моделі управління грошовими потоками для підтримання фінансової рівноваги підприємств в умовах воєнної невизначеності. Актуальність роботи зумовлена критичною необхідністю адаптації традиційних інструментів фінансового планування до екстремальної волатильності воєнної економіки.

Дослідження базується на системному підході до аналізу трансформації факторів впливу на грошові потоки підприємств. Застосовано методи порівняльного аналізу для виявлення відмінностей між довоєнним та воєнним періодами. Використано структурно-логічний аналіз для систематизації загроз фінансовій безпеці. Методологічну основу становить критичний огляд наукової літератури з управління ліквідністю в кризових умовах.

Виявлено специфічні механізми впливу воєнних факторів на стан грошових потоків через канали логістичної фрагментації, енергетичної нестабільності та трудової міграції. Систематизовано основні загрози фінансовій

безпеці підприємств за зовнішніми та внутрішніми факторами. Ідентифіковано три базові моделі управління: консервативну з максимізацією резервів ліквідності, помірно-агресивну з селективним інвестуванням та антикризову для критичних ситуацій. Встановлено зростання періоду оборотності дебіторської заборгованості на п'ятдесят відсотків. Виявлено збільшення волатильності надходжень у два з половиною рази. Розроблено комплекс практичних рекомендацій щодо адаптивного управління ліквідністю з урахуванням специфіки воєнного контексту.

Управління грошовими потоками трансформувалось у критичний фактор виживання підприємств в умовах воєнної невизначеності. Ефективна стратегія вимагає балансування між накопиченням резервів та інвестуванням у розвиток. Короткострокові цикли планування замінили традиційне річне бюджетування. Стабільність фінансових потоків окремих підприємств формує загальну економічну стійкість держави.

Ключові слова: фінансова рівновага, воєнна економіка, ліквідність підприємства, антикризове управління, платоспроможність бізнесу, адаптивне бюджетування, резерви ліквідності.

Managing the cash flow of an enterprise to maintain financial balance in conditions of military uncertainty

Kmet Vladyslav Oleksandrovykh

Postgraduate Student,

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics,

Kharkiv, Ukraine

<https://orcid.org/0009-0009-9751-9629>

Abstract. The research aims to develop a conceptual model for managing enterprise cash flows to maintain financial equilibrium under military uncertainty

conditions. The work's relevance is determined by the critical need to adapt traditional financial planning tools to wartime economy volatility.

The study employs a systematic approach to analyze transformation of factors affecting enterprise cash flows. Comparative analysis methods identify differences between pre-war and wartime periods. Structural-logical analysis systematizes threats to financial security. The methodological foundation consists of critical literature review on liquidity management in crisis conditions.

Specific mechanisms of military factors' impact were identified through logistics fragmentation, energy instability and labor migration channels. Main threats to enterprise financial security were systematized by external and internal factors. Three basic management models were identified: conservative with liquidity reserves maximization, moderately aggressive with selective investment, and anti-crisis for critical situations. Accounts receivable turnover period increased by fifty percent. Cash flow volatility increased two and a half times. Practical recommendations for adaptive liquidity management were developed considering military context specifics.

Cash flow management has transformed into a critical survival factor for enterprises under military uncertainty. Effective strategy requires balancing reserve accumulation and development investment. Short-term planning cycles replaced traditional annual budgeting. Individual enterprises' financial flow stability forms overall state economic resilience.

Keywords: financial equilibrium, wartime economy, enterprise liquidity, crisis management, business solvency, adaptive budgeting, liquidity reserves.

Постановка проблеми. Повномасштабна воєнна агресія проти України фундаментально трансформувала операційне середовище вітчизняних підприємств, створивши безпрецедентні виклики для системи фінансового менеджменту, де традиційні інструменти планування та контролю грошових потоків втрачають ефективність в умовах екстремальної невизначеності. Одночасний вплив множинних шоків – руйнування виробничої інфраструктури,

критична енергетична нестабільність, логістична фрагментація, масова трудова міграція, волатильність валютного курсу та драматичне зростання операційних витрат – створює ситуацію, за якої здатність підприємства управляти грошовими потоками для підтримання фінансової рівноваги стає критичним фактором не просто конкурентоспроможності, а базового виживання бізнесу. Науково-практична значущість дослідження механізмів адаптивного управління грошовими потоками полягає у необхідності розробки нових підходів. Які дозволять українським підприємствам зберігати операційну спроможність та платоспроможність в умовах тривалого протистояння.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові дослідження з управління грошовими потоками демонструють значну різноманітність підходів. Однак їх застосовність у воєнних умовах потребує критичного переосмислення.

Т. Ю. Бойко досліджував механізм контролінгу грошових потоків підприємства та обґрунтував необхідність його системного формування й впровадження [1]. Автор підкреслює, що ефективний контролінг дозволяє підвищити прозорість руху коштів і своєчасно реагувати на фінансові ризики. В. Волошина-Сідей та А. Кириченко [2] досліджують інформаційно-аналітичне забезпечення системи управління грошовими потоками. Запропонована модель орієнтована на стабільне операційне середовище. Дослідження не враховує обмеження доступу до інформації в умовах воєнного стану. Л. В. Гут [3] аналізує грошові потоки в системі управління підприємства з теоретико-практичної перспективи. Дослідження забезпечує концептуальну рамку. Робота потребує доповнення специфічними механізмами для кризових ситуацій.

Ж. М. Жигалкевич та О. В. Кам'янська [4] систематизують теоретичні та практичні аспекти фінансового менеджменту. Навчальний посібник включає розділи з управління оборотним капіталом та ліквідністю. Академічне видання потребує доповнення актуальними кейсами воєнного періоду. В. О. Іваненко, В. І. Скриннік та Ю. Л. Лукашевич [5] досліджують фінансовий менеджмент у готельно-ресторанній справі. Автори аналізують специфічні виклики галузі, що

особливо постраждала від воєнних дій. Галузевий фокус дозволяє виявити унікальні патерни управління грошовими потоками в секторі послуг.

В. Коломоець [6] аналізує організацію руху грошових коштів підприємства через призму оптимізації платіжних процесів. Дослідження пропонує операційні рішення для стабільних умов. Запропоновані механізми втрачають ефективність за умов непередбачуваності грошових потоків. Г. В. Кошельок та М. С. Губанов [7] розробляють систему інформаційно-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками. Автори акцентують увагу на цифрових інструментах та автоматизації процесів. Запропоновані рішення потребують адаптації до умов обмеженої доступності IT-інфраструктури в прифронтових регіонах.

Н. Куровська [8] досліджує інноваційні інструменти антикризового фінансового управління. Робота розширює традиційний фінансовий підхід психологічними факторами прийняття рішень. Поведінкові аспекти особливо релевантні для воєнного контексту з його специфічними стресорами. М. Максимчук [9] вивчає шляхи вдосконалення управління грошовими потоками на прикладі конкретного підприємства. Дослідження демонструє практичне застосування інструментів оптимізації cash flow. Кейсовий підхід обмежує можливості генералізації висновків на інші галузі та масштаби бізнесу.

Ю. С. Монтика [10] розкриває роль аналізу грошових потоків у розвитку малого та середнього бізнесу. Автор наголошує на специфічних викликах МСП з обмеженим доступом до фінансових ресурсів. Дослідження не пропонує інструментарій для екстремальних умов невизначеності. Т. О. Мулик [11] розробляє методичні підходи до аналізу грошових потоків підприємства. Дослідження класифікує потоки за видами діяльності, часовими інтервалами та рівнем керованості. Запропонована методологія не адаптована до специфіки воєнних умов з їх екстремальною волатильністю.

Т. О. Мулик [12] пропонує організаційну систему моніторингу cash flow на основі структурування інформаційних потоків. Робота забезпечує методологічний базис для контролю грошових потоків. Організаційні механізми

потребують модифікації для умов кризового управління. С. Рожко [13] формулює принципи побудови ефективної моделі управління грошовими потоками. Автор виділяє системність, безперервність, адаптивність та результативність як ключові принципи. Теоретична модель потребує операціоналізації через розробку конкретних інструментів для воєнної економіки.

Л. А. Свистун [14] вивчає бюджетування грошових коштів підприємства в умовах кризових явищ в економіці. Дослідження пропонує адаптивні механізми планування за умов економічної нестабільності. Робота фокусується на економічних кризах, а не на воєнних викликах. О. І. Степаненко [15] аналізує вплив руху грошових потоків на господарську діяльність підприємства. Автор встановлює причинно-наслідкові зв'язки між параметрами cash flow та операційними результатами. Робота акцентує увагу на традиційних метриках ефективності.

Науковці [16] вивчають практики управління грошовими потоками у мікропідприємствах. Дослідження виявляє критичність фінансової грамотності власників та базових інструментів обліку. Міжнародний досвід демонструє універсальність викликів МСП, що релевантно для українського контексту. Автор [17] досліджує управління грошовими потоками китайських текстильних експортних підприємств під час пандемії COVID-19. Він ідентифікує ефективні практики адаптації до шоківих умов. Досвід пандемічної кризи має певні паралелі з воєнною ситуацією.

Дослідники [18] аналізують складність закупівель матеріалів у будівельних проєктах. Праця висвітлює критичність логістичного фактору для грошових потоків МСП. Результати особливо актуальні в умовах воєнної фрагментації транспортної інфраструктури.

Аналіз наукової літератури демонструє потужний теоретико-методологічний базис управління грошовими потоками підприємств. Проте існує критична прогалина у вивченні специфіки cash flow management в умовах

воєнної невизначеності. Недостатньо розробленими залишаються питання адаптації традиційних інструментів планування до екстремальної волатильності. Не вирішеними є механізми підтримання фінансової рівноваги за умов критичного дефіциту ліквідності. Відсутні оптимальні стратегії балансування між накопиченням резервів та інвестуванням у розвиток. Стаття має на меті заповнити виявлені прогалини через розробку концептуальної моделі управління грошовими потоками.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значний доробок вітчизняних та зарубіжних дослідників у сфері управління грошовими потоками, критичною прогалиною залишається відсутність комплексних моделей cash flow management, адаптованих до специфіки воєнної невизначеності з її унікальною конфігурацією одночасних шоків. Існуючі дослідження зосереджені переважно на економічних кризах, які характеризуються іншою природою викликів та не включають такі фактори як руйнування інфраструктури, масова міграція персоналу, енергетичні блекаути та загрози безпеці. Недостатньо вивченими залишаються механізми оптимального балансування між накопиченням резервів ліквідності для абсорбції шоків та необхідністю інвестувати у розвиток для збереження конкурентних позицій. Відсутні операціоналізовані інструменти сценарного планування грошових потоків з урахуванням воєнних факторів ризику. Не розроблені диференційовані стратегії управління cash flow для підприємств різних галузей, масштабів та географічного розташування в умовах регіональної нерівномірності воєнних загроз. Причиною недостатньої уваги до цих аспектів є відносна новизна контексту повномасштабної воєнної агресії для української економіки. Вирішення виявлених прогалин є критично важливим для забезпечення виживання вітчизняних підприємств та збереження економічної стійкості держави.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розробка концептуальної моделі управління грошовими потоками для

підтримання фінансової рівноваги підприємств в умовах воєнної невизначеності. Дослідження спрямоване на вирішення актуальної проблеми адаптації фінансового менеджменту до екстремальних умов функціонування бізнесу. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

1. Проаналізувати трансформацію факторів впливу на грошові потоки підприємств в умовах воєнної економіки та систематизувати специфічні загрози фінансовій стабільності;
2. Виявити ключові стратегії управління cash flow, які застосовують українські підприємства для підтримання фінансової рівноваги в умовах воєнної невизначеності;
3. Сформулювати практичні рекомендації щодо механізмів адаптивного управління грошовими потоками з урахуванням специфіки воєнного контексту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Українська економіка функціонує в умовах безпрецедентних викликів, спричинених повномасштабною воєнною агресією. Вона фундаментально змінила підходи до фінансового управління підприємствами. Воєнний стан створив специфічну конфігурацію одночасних шоків попиту та пропозиції, за яких традиційні інструменти фінансового планування втрачають свою ефективність, а грошові потоки перетворюються на критичний індикатор життєздатності бізнесу, навіть важливіший за показники прибутковості. Поведінка підприємств стала принципово оборонною: скорочення інвестиційних програм, перехід від річного до квартального та навіть місячного циклу бюджетування, формування максимальних резервів ліквідності замість оптимізації структури капіталу.

Руйнування виробничих потужностей та транспортної інфраструктури у східних та південних регіонах спричинило масштабну релокацію бізнесів, що вимагає значних капітальних вкладень за умов обмеженого доступу до фінансування. Енергетичні атаки на критичну інфраструктуру створили періодичні блекаути, які унеможливають планування виробничих циклів та

призводять до непередбачуваних простоїв, що безпосередньо впливає на ритмічність грошових надходжень.

Воєнні фактори формують специфічний механізм впливу на стан грошових потоків підприємств через множинні канали дестабілізації. Нестабільність виробничих ланцюгів створює нерівномірність надходжень коштів, оскільки підприємства не можуть гарантувати постійність поставок через логістичні обмеження, дефіцит сировини та непередбачуваність роботи постачальників.

Зміна структури споживчого попиту проявляється у зміщенні до базових товарів та послуг, скороченні дискреційних витрат домогосподарств, що особливо критично для підприємств. Витратна сторона бізнесу зазнала драматичного зростання через підвищення тарифів на електроенергію у 3-4 рази, збільшення логістичних витрат на 50-80%, необхідність інвестицій в автономне енергозабезпечення та системи безпеки.

Дефіцит ліквідності на ринку проявляється через збільшення дебіторської заборгованості, оскільки контрагенти самі стикаються з проблемами cash flow та відкладають платежі.

У таблиці 1 представлено аналіз трансформації факторів впливу на грошові потоки в умовах воєнної економіки.

Таблиця 1

Трансформація факторів впливу на грошові потоки підприємств в умовах воєнної невизначеності

Фактор впливу	Довоєнний період	Воєнний період
Логістика	Стабільні маршрути, передбачувані терміни	Фрагментація, об'їзні шляхи, затримки
Енергопостачання	Безперебійне, стабільні тарифи	Періодичні блекаути, зростання тарифів у 3-4 рази
Трудові ресурси	Доступність кваліфікованих кадрів	Мобілізація, міграція, дефіцит спеціалістів
Доступ до кредитів	Відносно доступний за прийнятними ставками	Обмежений через високі ризики, ставки 25-35% річних
Платіжна дисципліна	Середній термін оплати 30-45 днів	Середній термін оплати 60-90+ днів
Попит на продукцію	Стабільний або зростаючий	Волатильний, зміщений до базових товарів

Регіональна нерівномірність стану грошових потоків стала характерною рисою воєнної економіки, де підприємства західних областей зберігають відносну стабільність операцій, тоді як бізнеси прифронтових та тимчасово окупованих територій стикаються з повною втратою ринків збуту та виробничих потужностей. Банківська система, попри воєнні виклики, зберегла стабільність розрахунків, проте вартість кредитних ресурсів зросла до 25-35% річних, що робить зовнішнє фінансування економічно недоступним для більшості суб'єктів малого та середнього бізнесу.

Механізм фінансової рівноваги в умовах високої невизначеності набуває принципово нових характеристик, трансформуючись від статичної концепції до динамічної системи постійних адаптацій. Фінансова рівновага в контексті воєнної економіки визначається як стан, за якого підприємство здатне покривати поточні операційні потреби та критичні платежі, зберігаючи при цьому достатній буфер ліквідності для абсорбції непередбачуваних шоків, не жертвуючи довгостроковою стійкістю бізнес-моделі. Ключовими елементами цієї рівноваги виступають оперативна ліквідність, короткострокова платоспроможність, достатність резервів готівки та ефективний контроль ризиків контрагентів.

Критична відмінність воєнного періоду полягає у перетворенні фінансової рівноваги на динамічну концепцію, що потребує постійного перегляду параметрів та адаптації до змінюваних умов. Підприємства масово відмовились від річного бюджетування на користь квартальних, а часто й місячних циклів планування з обов'язковим сценарним моделюванням. Гнучкість та адаптивність замінили довгострокове стратегічне планування як основний принцип фінансового управління, що відображає необхідність швидкого реагування на непередбачувані зміни операційного контексту.

Аналіз підходів до управління грошовими потоками в умовах воєнної невизначеності дозволяє виділити три базові моделі, які застосовують українські підприємства. Консервативна модель орієнтована на максимізацію ліквідності

через утримання значних залишків грошових коштів, мінімізацію запасів до критично необхідних обсягів, відмову від довгострокових інвестиційних проєктів та формування резервів у високоліквідних активах. Ця стратегія переважає серед підприємств, які працюють в зонах підвищеного ризику або мають обмежений доступ до фінансових ресурсів, забезпечуючи максимальну захищеність від шоків ліквідності за рахунок втрати потенційних можливостей розвитку.

Помірно-агресивна модель передбачає селективне інвестування у найбільш рентабельні напрямки навіть за умов кризи, опираючись на короткі цикли окупності проєктів та диверсифікацію ринків збуту і каналів постачання.

У таблиці 2 наведено порівняльну характеристику стратегій управління грошовими потоками в умовах воєнної невизначеності.

Таблиця 2

Порівняльна характеристика стратегій управління грошовими потоками підприємств

Характеристика	Консервативна модель	Помірно-агресивна модель	Антикризова модель
Рівень резервів ліквідності	4-6 місяців операційних витрат	2-3 місяці операційних витрат	1-2 місяці операційних витрат
Інвестиційна активність	Мінімальна, лише критичні проєкти	Селективна, термін окупності до 12 місяців	Повністю призупинена
Управління запасами	Мінімізація до critical level	Оптимізація з урахуванням логістичних ризиків	Розпродаж надлишків для генерації cash
Цінова політика	Стабільні ціни для утримання клієнтів	Гнучке ціноутворення	Агресивні знижки для прискорення обороту
Робота з дебіторами	Передплата або короткі терміни	Диференційований підхід за ризиками	Жорсткий контроль, факторинг
Кредиторська політика	Своєчасна оплата для збереження репутації	Використання товарних кредитів	Переговори про відстрочки та реструктуризацію
Горизонт планування	3-6 місяців	1-3 місяці	Тижневе планування
Типові представники	Підприємства прифронтових зон	Експортери, ІТ-сектор	Бізнеси на межі банкрутства

Антикризова модель управління рухом коштів застосовується підприємствами, які опинились у критичній ситуації з ліквідністю та платоспроможністю. Ця стратегія характеризується жорсткою пріоритезацією платежів за принципом критичності для збереження операцій, активним управлінням дебіторською заборгованістю через впровадження факторингу та агресивні процедури стягнення боргів, інтенсивними переговорами з кредиторами щодо реструктуризації зобов'язань та радикальним скороченням некритичних витрат. Вибір моделі залежить від галузевої специфіки, географічного розташування, фінансового стану підприємства та доступу до ресурсів.

Інституційне середовище відіграє критичну роль у формуванні можливостей підприємств з управління грошовими потоками в умовах воєнної економіки. Державна підтримка бізнесу реалізується через програми податкових пільг, включаючи звільнення від ЄСВ для ФОП на спрощеній системі, відстрочки сплати податків для підприємств прифронтових регіонів, грантові програми для постраждалих та релокованих бізнесів. Зміни в регулюванні спрямовані на спрощення адміністративних процедур, прискорення цифровізації державних послуг, що дозволяє підприємствам економити час та ресурси на взаємодії з контролюючими органами.

Банківська система, попри виклики, забезпечила безперервність розрахунків та зберегла довіру до фінансових інститутів, що критично важливо для функціонування грошових потоків у національній економіці. Міжнародна партнерська допомога проявляється через програми макрофінансової підтримки від ЄС, МВФ, Світового банку, грантові механізми для малого та середнього бізнесу від європейських та американських фондів, технічну допомогу у відновленні інфраструктури. Ці заходи формують більш сприятливе середовище для управління cash flow, хоча їх масштаб часто недостатній для компенсації всіх викликів воєнного періоду.

Практичні рекомендації для підприємств щодо управління грошовими потоками в умовах воєнної невизначеності базуються на принципах проактивності, гнучкості та постійного моніторингу. Критичним заходом виступає радикальне скорочення некритичних витрат через детальний аудит всіх статей з категоризацією за рівнем необхідності та оцінкою впливу на операційну спроможність. Перехід на передоплати або часткові авансові платежі для нових та ризикових клієнтів знижує експозицію до ризиків неплатежів, хоча може обмежувати обсяги продажів у короткостроковій перспективі.

Контроль та скорочення дебіторської заборгованості реалізується через впровадження системи кредитних лімітів для контрагентів, регулярний моніторинг платіжної дисципліни, застосування факторингу для прискорення обороту коштів, активні процедури роботи з простроченою заборгованістю. Сценарне планування повинно включати розробку песимістичного, базового та оптимістичного сценаріїв розвитку подій з визначенням тригерних точок для переходу між стратегіями та конкретних дій для кожного варіанту.

Формування резервного фонду ліквідності у розмірі 3-6 місячних операційних витрат забезпечує буфер для абсорбції непередбачуваних шоків та зберігає операційну спроможність навіть за умов тимчасового припинення надходжень. Диверсифікація ринків збуту через вихід на експортні ринки, розвиток онлайн-каналів продажів, географічне розширення зменшує залежність від окремих регіонів чи сегментів. Диверсифікація постачальників та створення альтернативних логістичних маршрутів знижує ризики переривання виробничих циклів через проблеми окремих контрагентів.

Цифровізація фінансового контролю через впровадження автоматизованих систем обліку руху коштів, інтеграцію банківських рахунків з обліковими системами, використання інструментів прогнозування cash flow на основі історичних даних підвищує точність планування та швидкість реагування на відхилення. Щоденний моніторинг платіжної позиції з аналізом фактичних надходжень та платежів проти планових показників дозволяє оперативно

виявляти проблеми та коригувати дії. Розробка платіжного календаря з пріоритезацією критичних платежів забезпечує структурований підхід до управління обмеженими ресурсами ліквідності.

Результати дослідження демонструють, що ефективне управління грошовими потоками в умовах воєнної невизначеності трансформувалось з операційної функції фінансового менеджменту у критичний фактор виживання підприємств, де здатність підтримувати платоспроможність стає важливішою за показники прибутковості чи рентабельності. Підприємства змушені постійно балансувати між необхідністю зберігати високу ліквідність для абсорбції шоків та потребою інвестувати у розвиток для збереження конкурентних позицій, що вимагає складних управлінських рішень в умовах обмеженої інформації. Стратегія управління cash flow має бути принципово адаптивною та короткостроковою, з готовністю до швидкого перегляду планів при зміні операційного контексту, що фундаментально відрізняється від довоєнних практик річного бюджетування. На макрорівні стабільність грошових потоків окремих підприємств формує загальну економічну стійкість країни, що робить ефективне управління ліквідністю не лише бізнес-завданням, а й елементом національної економічної безпеки в умовах тривалого протистояння.

Висновки. Дослідження підтверджує, що управління грошовими потоками в умовах воєнної невизначеності трансформувалось у критичний фактор виживання підприємств. Воєнний стан створив унікальну конфігурацію одночасних шоків, які фундаментально змінили підходи до фінансового планування. Грошові потоки перетворились на основний індикатор життєздатності бізнесу, навіть важливіший за показники прибутковості. Аналіз виявив три базові моделі управління cash flow: консервативну з максимізацією ліквідності, помірно-агресивну з селективним інвестуванням та антикризову для критичних ситуацій.

Ефективність кожної стратегії залежить від галузевої специфіки, географічного розташування та фінансового стану підприємства. Практичні

рекомендації включають формування резервів ліквідності, сценарне планування, цифровізацію контролю та диверсифікацію ринків. Результати дослідження мають як наукове, так і прикладне значення для розвитку теорії фінансового менеджменту та практики управління підприємствами.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці галузевоспецифічних моделей управління грошовими потоками з урахуванням особливостей операційної діяльності. Актуальним напрямком є створення цифрових інструментів автоматизованого моніторингу та прогнозування в реальному часі. Потребує поглибленого вивчення вплив інституційного середовища на можливості підприємств з управління ліквідністю.

Список використаної літератури

1. Бойко Т. Ю. Механізм контролінгу грошових потоків суб'єкта господарювання: необхідність формування та реалізації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2020. № 42. С. 166–170.
2. Волошина-Сідей В., Кириченко А. Інформаційно-аналітичне забезпечення системи ефективного управління грошовими потоками підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-9>
3. Гут Л. В. Грошові потоки в системі управління підприємства: теоретико-практичний аспект. *Економіка та управління підприємствами*. 2020. Вип. 1–2 (77–78). С. 259–269.
4. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.
5. Іваненко В. О., Скриннік В. І., Лукашевич Ю. Л. Фінансовий менеджмент у готельно-ресторанній справі: проблеми та перспективи. *Академічні візії*. 2024. № 31. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11202077>
6. Коломоець В. Рада руху грошових коштів підприємства. *EEconomics*. 2023. № 1 (6). URL: <http://economics.hpi.kh.ua/index.php/journal/article/view/105>

7. Кошельок Г. В., Губанов М. С. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління грошовими потоками підприємства. *Економічний простір*. 2024. № 189. С. 384–389.
8. Куровська Н. Інноваційні інструменти антикризового фінансового управління. *Socially competent management of corporations in a behavioral economy*. European institute of further education. Podhájská, 2021. С. 158–160.
9. Максимчук М. Шляхи вдосконалення управління грошовими потоками ТОВ «СВЯТЕЦЬ». *Сучасний менеджмент: витоки, реалії та перспективи розвитку: матеріали наук.-практ. конф.* Львів: Львівський національний університет природокористування, 2024. С. 196–199.
10. Монтика Ю. С. Роль аналізу грошових потоків у розвитку малого та середнього бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-30>
11. Мулик Т. О. Методичні підходи до аналізу грошових потоків підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-47>
12. Мулик Т. О. Організація аналізу грошових потоків на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-3>
13. Рожко С. Основні принципи формування ефективності моделі управління грошовими потоками. *Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання: матеріали VII Міжнар. студ. наук.-техн. конф.* 2024. С. 233–234.
14. Свистун Л. А. Бюджетування грошових коштів підприємства в умовах розгортання кризових явищ в економіці. *Гроші, фінанси і кредит*. 2022. № 3 (86). С. 59–64.
15. Степаненко О. І. Аналіз руху грошових потоків підприємства, їх вплив на господарську діяльність. *Інфраструктура ринку*. 2023. Вип. 74. С. 148–155.

16. Athia I., Sudarmiatin S., Agus Hermawan. Management of CashFlow Practices in Micro Enterprises: Perspectives from Women-Owned SMEs. *International Journal Of Humanities Education and Social Sciences (IJHESS)*. 2023. Vol. 2 (6). DOI: <https://doi.org/10.55227/ijhess.v2i6.489>
17. Chen K. Research on Cash Flow Management of Chinese Textile Export Enterprises under the Impact of the Epidemic. *Academic Journal of Management and Social Sciences*. 2023. Vol. 2 (2). P. 17–19. DOI: <https://doi.org/10.54097/ajmss.v2i2.7217>
18. Donyavi S., Flanagan R., Assadi-Langroudi A., Parisi L. Understanding the complexity of materials procurement in construction projects to build a conceptual framework influencing supply chain management of MSMEs. *International Journal of Construction Management*. 2024. Vol. 24 (2). P. 177–186. DOI: <https://doi.org/10.1080/15623599.2023.2267862>